

Za hišne potrebe marsikaj.

(Kako žaklje, rijuhe, rantabe in drugo pertnino lahko terdnejše napraviti). Za napravo novih žakljev, rijuh, rantah itd. se pri večjih gospodarstvih, posebno ondi, kjer veliko krompirja pridelujejo, tudi veliko denarja potrosi, ker se te pertnine veliko poterga in pokvari. Da se tej škodi v okom pride, nam profesor Wimer to-le svetuje: Napravi se namreč v kakem kuprenem kotlu čreslenice iz 10 bokalov vode in 2 funtov dobrega hrastovega čresla, ki se mora dobre pol ure kuhati. Vroča čreslenica se precedi skoz debelo pertnino v kak čeber, v katerem so žaklji pripravljani, ki se v omenjeno čreslenico dobro požokajo in v nji kakih 24 ur ležati pusté. Potlej se ovijejo, v čisti vodi izplaknejo in posušé. Za 8 vatlov pertnine se, postavimo, vzame 2 funta hrastovega čresla. Čreslovina predivo in konopnino prevzame in jo varuje ravno tako kakor usnje, da je veliko terdnejša in terpežna.

Glas. Landw. Ztg.

(Orumenjeno perilo zopet belo napraviti). Če perilo dolgo leži v skrinji, dobí nekako rumenkasto barvo. Tako orumenjeno perilo namoči v kisló pinjeno mleko (saure Buttermilch); debelje naj leži dalje, tanjše kraji čas. Po tem ga izperi z žajfo v mlačni vodi, izplakni ga v merzli in posuši. Če na enkrat ne odpraviš rumenkaste barve kakor želiš, napravi to vdrugeč, in perilo bo belo kakor sneg. Pri tankem perilu pa ne sme mleko prekisló biti.

Cerkljansko-tominska cesta.

(Konec).

Kar se daljave tiče, bo po obeh stranéh blizo enaka, kakor sem že omenil; pa terdim, da pri Idrii si upam s konjem čez most sv. Lucije hitreje v Tomin priti kakor čez Bukovo. Toda ni pozabiti, da kadar sem na mostu sv. Lucije, sem eno uro bližeje Gorice kakor pa kadar sem v Tominu. — V popis lepote in rodovitnosti krajev in vasi, po katerih ste cesti osnovane, se ne bom spuščal; samo rečem, da na Tominskem ni je lepše doline, kakor je una o bregu reke Idrije od sv. Lucije do spodnje Tribuše. Tukaj je tominska arkadija.

Mi ostane še dokazati, da ceste iz Cerkine tikama reke Idrije do sv. Lucije bi se več ljudi vdeleževalo, kakor pa one iz Cerkine čez Bukovo v Tomin. Imam pred seboj šematizem goriški in štejem najperviè ljudi ob bukovski cesti: terg Tomin s 915, Poljubina s 743, Ljubina s 229, Podmevc, Hom in Klovže s 573, Kneža in Podgorje s 909, Grahova s 689, Nemške rovté s 499, Steržišče s 646, Podberda vsa fara s 1280, Obloče in Hudajužna s 383, Bukova s Zakojico s 940, Orešče s 522 dušami; vseh skupej tedaj 8419 duš. Se vé da Ladro, Zmast, Libušino, Ursino, Kamino itd. ne morem sem šteti, kajti ležé na kovaridski cesti. Bodimo resnični in ne sleparimo. — Sadaj pa soštejmo ljudi ob cesti pri Idrii: Most sv. Lucije vsa fara s 1611 dušami, Idrija tik Bače s 480, Lom tominski s 613, Ponikve s Logoščem 1035, Roča-Slap s 645, Pečine s 414, spodnja Tribuša s 970, gornja Tribuša s 658, Semviška gora vsa fara s 1361, Šebrelje s 867, Jageršče s 245, Urate čepvanske s 200; vseh skupaj 9099 duš. Tem pristopi še vés cerkljanski dekanat s 5109 dušami. Po tem takem prosi 14.208 duš za cesto poleg reke Idrije do mosta sv. Lucije. Svest rečem, da ni domoljub, kdor bi se ji vstavljal, marveč ptujec bi bil prepoln sebičnosti.

Vem, na česa se zagovarjavci prvega načerta operajo; pravijo namreč, da iz Grahove bodo še drugo cesto pri reki Bači na Podberdo peljali, ondi na eni strani čez 673—15/100 sežnjev visoki grič v Bohin stopili, in na drugi strani čez 425—56/100 sežnjev visoko Potrovo berdo koračili. Jaz svoji tominski domovini srečno zvošim taki poti, pa se bojim, da to je le sanjarica prenapete glave.

Kdor na enkrat veliko zahteva, nič ne doseže. Izdelajmo za sadaj cesto po ravnini iz mosta sv. Lucije pri reki Idrii, in za nekatere leta bomo pa drugo pot, namreč iz vasi — imenovane Bača pri reki Idrii, tikoma reke Bače skoz Klovžo na Grahovo, v Hudo južno in na Podberdo peljali. Podajmo si prijazno roko in pomagajmo eden drugemu, tako se bo kaj storilo. Če se bomo pa le preganjali, naši okraji bodo le kozje poti kakor do sedaj imeli. — Deželni goriški zbor bo nam gotovo pomagal, pa naši poslanci se morajo v njem eden družega krepko podperati. Če bo pa vsak svojo trobil, ne bomo nič dosegli, in to bi bilo nam v nesrečo. Ne bodimo si ptujci, bodimo si domoljubi. Vsak ne more imeti, kar bi si želel, bodimo veseli, da domovina pripravno cesto ima.

Vse to sem spisal, da bi našim tominskim poslancem reč nekoliko razjasnil; zakaj časi pod klobukom igrati so prešli; očitno se ima govoriti in za domovino skrbeti. — Prosim, ako bi kdo boljše nasvete imel za našo tominsko-cerkljansko cesto, naj jih očitno nam izobči. Hvaležni mu bomo. Samo prosim, zderžimo se vsega kljubovanja, katero je nam že deset let cesto zakasnilo. Ali ni žalostno, da se je že za obojne osnove naše ceste veliko dnarja potrosilo, in koncoma je vse zaostalo? Ne vem, kako se bo mož, ki je tega kriv, pred sodbo domoljubnosti izgovarjal? Domoljub.

Slovanska misel o avstrijski politiki.

Da je politika od največje, rekel bi, odločne važnosti za obstanek in blagostanje narodov, ne bode nobeden tajil, ako pomisli, da se ona pečá ne samo z uredbo enega naroda proti drugemu, ampak tudi znotraj države z ustanovljenjem razmerja med vladarjem in državljanji; da je njena naloga, da v prvem oziru ko unanja politika brani svoj narod proti sebičnim napadom in preoblasti grabežljivih sosedov; v drugem oziru pa, ko notranja politika, odnošaje vlade in naroda tako ubera, da kakor soglasno uravnani organi človeškega telesa složno eden drugega podpirajo, in skupaj za enim cilj in koncem težijo, kateri je: zdravje in jakost telesa in duha; ravno tako si tudi vlada in narod v napredovanju v dobrem, v razvijanju materialnih in duševnih moči verno eden drugemu pomagata. Ako je temu tako, to mislimo častitim bravecem ustreči, ako jih danas malo peljemo na polje politike, ktera je dan današnji tem važneja, ker so vse naše politične vprašanja, tako unanje, kakor notranje, za obstanek Avstrije životne, ter od načina, kako se bodo razvozljale, zavisí države naše življenje ali smert. —

Znano je, da novo kraljestvo zjedinjene Italije streže po naših Benetkah, po južnem Tirolskem, po našem Primorju, Istrii in Dalmaciji, kar nas talijanski časniki in Garibaldi-evi razglasi jasno učijo; ravno tako vemo, da se neka nemška stranka poteguje za zjedinjenje vseh nemških plemen pod eno sredotočno vlado, pa da v dosego tega namena želi in pripravlja razpad Avstrije, da bi si potem nemške in k nemški zvezi spadajoče pokrajine avstrijske pridružiti mogla; slednjič se vidi, da bi tista poljska stranka, ki se trudi o ponovljenji starega poljskega kraljestva, rada našo Galicijo in Lodomerijo odtergala ter jo svoji novi državi, narediti se imajoči pridjala. Da vsi ti omenjeni politični načerti (plani) merijo na porušenje in razdeljenje Avstrije, ni dvomno; saj se drugače izpeljati ne dajo. Njihov zamahaj je tedaj za nas v resnici važen. Al ker ni podoba, da bi se vsi ti naklepi proti Avstrii mogli precej zdaj uresničiti, ker druge unanje okolnosti temu niso ugodne, to se nam programi teh treh strank, akoravno našo vso pozornost zaslužujejo, za zdaj ne zdijo najnevarnejši. Imamo še četrto stranko v sredi same Avstrije, ktera nas bolje od vseh družih v živo zbada, ker ona, da bi dosegla svoj namen, sklepa prijateljstvo z vsimi družimi, Avstrii protivnimi strankami, in ker bi njeni vspeh imel

berž ko ne za nasledek vspeh in zmago omenjenih družih treh. Ta stranka je tako imenovana Teleki-eva na Ogerskem. Kaj tedaj namerava ta stranka? Ona z geslom: „Magyarország nem volt, hanem lesz“ (magjarske države še ni bilo, ona še le bode), ima nakano, osnovati veliko magjarsko državo, v katero bi spadale vse pokrajine, ki se pod ogersko krono štejejo, to je, današnje ogersko kraljestvo, serbska vojvodina in temeški banat, kraljestvo hervaško in slavonsko z vojno granico in Reko, in Sedmogradje. Na čelu te nove, popolnoma nezavisne države bi stal, se ve da, magjarski narod, kakor gospodujoči, ter bi imel z močjo svoje kulture in svojega jezika navdati in prevzeti vse druge, na Ogerskem živeče nemagjarske narode, pa bi tako med zapadom in iztokom stoječ in braneč evropejsko civilizacijo proti iztočnim divjakom, po mogočnosti tudi razprostirajoč se proti turškemu jugu, veliko evropejsko in civilizatorno rolo igral. Ta magjarska ideja ni nova, ampak jo je hotel že Košut leta 1849 z debrecin-skim zborom izpeljati, ter mogočna Teleki-eva stranka, ki zdaj na Ogerskem veliki zvonec nosi, nadaljuje samo to, kar Košut ni izveršiti mogel. Al ker ima gradivo mogočnega „Magyarország“ bodočnosti še zmirom Avstrija v rokah, tedaj se to cesarstvo mora prej v svoje pervine razdajati. Zato se Magjari te stranke naravni zvezniki Italijanom, omenjenim Nemcom in Poljakom; njihove namere se ujemajo; iz razvalin Avstrije mislijo vsi ti svoje nove države zidati ali dozidavati.

Ako bi se pa tem Magjarom želja izpolnila, nastaja pač za nas važno vprašanje: Kaj bode tedaj z nami avstrijskimi Slovani: Slovenci, Čehi, Slovaki, Rusini, Hervati, Serblji?

Treba je na to vprašanje s premislitkom odgovoriti, ker si moramo nasledkov popolnoma svesti biti, ako se hočemo proti takošnjim nakanam primerno vladati. Odgovor vendar ni težak, ako na znamenja časa dobro pazimo. Al niso vsi nemški časniki polni tega, da so Česko, Moravsko in Šlezko, Štajarsko, Koroško in Kranjsko, naše Primorje in Istra nemške pokrajine? Ali ne govorijo talijanski časniki, in ni li sam Garibaldi nedavno rekel, da k združenju Italiji mora pripasti tudi Terst, Istra in Dalmacija? Al ne čujemo iz vsakega govora, ki se derži v Budapešti, razločni glas, da se imajo Magjarom vse pokrajine, ki so kadaj v kaki dotiki s krono sv. Štefana bile, ji brez odloga poverniti? Tako so oni več nazaj vzeli vojvodino in Medjumurje, zahtevajo še Hervaško, Slavonsko, Sedmogradje in Reko. Pa tudi to ni težko uganiti, česa se inamo mi od teh delnikov Avstrije nadjati. Vidili smo nedavno, kako se je proti Slovanom nosila talijanska večina v isterskem deželnem zboru, in kako je predlog, naj bi se ondi smelo tudi slovanski govoriti, odbila z lakoničnim odgovorom, da v Istrii je zborni jezik talijanski, in kdor ga ne zna, naj se ga uči. Potem vidimo vsaki dan, kako se v državnem zboru ustavne Pruske pozanjski Slovani leto za letom brez vsakega vspeha proti nemški večini borijo, in med tem se njih pozanjska zemlja s tako berzino ponemčuje, da bodo Poljaki v nji knalu — tujei. In kako ravnajo Magjari? Ali jim, porušivšim Bahovo sistemo, ni bila prva skerb, da so na vrat na nos, ukljub vsem lepim besedam v ravnopravnosti, magjarski jezik povsod, tudi med Slovaki, Rusini, Serblji in Slovenci v šolo in pisarnico urinuli; ter ko so nedavno od Hervatov Medjumurje prevzeli, niso li celo iz ljudskih šol hervaške učitelje in knjige pregnali, pa da ondi nobenega sledu od slovanstva ne ostane, niso li zadnjič tudi table, na katerih so bile imena krajev po hervaški napisane, doli potergali. Jeli je treba jasnejih dokazov o njihovih namerah, kjer dela pričajo? Al mogel bi kdo gledé Magjarov reči, da se jih ni toliko bati, da njihova supremacija na slabih nogah stoji, ker so nemagjarski narodi na Ogerskem po številu tako jaki ali pa še jačji, kakor oni. V tem je nekaj resnice; al mislimo, da magjarska politika

to okolnost svoje slabosti tudi prevedeva, ter si bode za obdržanje svoje preoblasti za časa pomočnikov poiskala. In kdo bodo ti? Ako je res, da se v preteklosti naroda nahaja ključ za njegovo prihodnost; ako je res, da enako misljenje, enaki interesi najterdneje zveze sklepajo, to čemo, pogledavši v povestnico in na sadanje okolnosti lahko magjarske naravne prijatelje in zveznike najti. Ker namreč Nemci niso mogli sami Slovanov premagati, poklicali so za cesarja Arnulfa Magjare na pomoč. Magjari na to pridši, preobladali so, združeni z Nemci, Slovane, odvzeli so jim lepši del njihove zemlje, na njo se naselili, ter jo tako deržijo še dan današnji. Ako dalje pomislimo, da nameravajo tako Magjari kakor Nemci, kar smo že omenili, si še nekoliko slovanskih pokrajin posvojiti, ktere bo treba z silo deržati; dalje imajo Magjari kakor Nemci največi strah od slovanstva; naposled čujemo od Magjarov vsaki čas, kako oni Nemcem zaterjujejo, da niso nikakor neprijatelji nemškega naroda, ampak samo organov avstrijske vlade. Ako vse to kombiniramo, to nam gotovo prejdejo vse dvombe, da so Magjari in Nemci naravni zvezniki proti Slovanom. Ako pomislimo konečno še to, da želé tudi Francozi nekako predstražo, nekaki jez proti mogočnemu, ter vsaki dan bolje naraščajočemu ruskemu slovanstvu postaviti, kar se vidi iz tega, da oni Poljake vedno bodrijo; ako pomislimo, da se, kakor smo že omenili, tudi Talijani z Magjari v tem zlagajo, da tudi oni po kosovih slovanskega zemljišča strežejo; ter ako uvažimo, da če bi se magjarske želje v napravi velikega „Magjarország“ izpolnile, bi se najberže tudi poljska država spet povzdignila: to očitno biva, da bi se vsled tega vsega znala proti slovanstvu tako terdna zveza splesti ter tako nemila pregraja postaviti, pa mi avstrijski Slovani, podeljeni, kakor smo omenili, med Talijane, Nemce in Magjare v tako močne okove ukovati se, da bi se mnoge stoletja ali morebiti nikoli več ne mogli ganiti.

Al Magjari so, poreče kdo, uvidili, potrebo z drugimi narodi na Ogerskem, tedaj tudi s Slovani, spraviti se in jim biti pravični. Verjamemo, da so Magjari prepričani, da oni zdaj v borbi proti Avstrii, dokler jim njihovi unanji pomočniki še priskočiti ne morejo, brez slovanskih narodov ne bi mnogo opravili. Zato se jim tudi potrebno zdi, tim v enomer ravnopravnost obetati. Al ravno tako živa resnica je, da so si Magjari popolnoma svesti, da njihovemu gospodstvu od Slovanov nevarnost preti. Za dokaz navodimo tukaj samo ono instrukcijo, ki jo je leta 1848 dal magjarski deželni zbor poslancem, ki jih je v Frankobrod na nemški zbor poslal: „Magjarski narod želi“ — tako pravi ena točka te instrukcije — „da, ako Avstrija razpade, ne bi se slovanske, k nemški zvezi spadajoče pokrajine, na taki način uravnale, da bi postale slovanske, ker bi potlej njihove simpatije lahko tam zamahnile, da bi one severna vlast (ruska), že tako nam nevarna, mogla prevágo zadobiti,“ itd. Ako se to v navadni jezik prestavi, ali ni to toliko: „Vi Nemci Slovane, ki so v vaših pestéh, ponemčite; mi pa bomo gledali, da svoje pomagjarimo. Tako se obvarujemo mi in vi.“ Premislimo še to, da Magjari, ako dajo vsem drugim narodom enake pravice, prestanejo biti večina na Ogerskem, tem več padejo z višine svoje supremacije na enako stopnjo s tako zaničevanimi Toti (Slovani); in ker bi ti znali tudi podporo dobivati od svojih, od vseh strani jih okrožujočih sorodnikov, mogli bi sčasoma na Ogerskem še celo prevagniti in preoblast zadobiti. Jeli je tedaj mogoče, da bi magjarski narod v teh okolišinah hotel ravnopravnost v resnici pripoznati, ker to bi toliko bilo, kakor odreči se dobrovoljno svojega gospodovanja, in sjašno svojo bodočnost, kakor si jo usanja, na skromno životarenje malega (kar po broju je) naroda znižati? Vsaj povestnica nam dozda ne navaja tacega primera, da bi bil kaki narod na svetu oblast, ki jo je nad drugimi narodi imel, iz zgolj pravicoljubja, brez najskrajnejše sile, iz rok

pustil. Iz dandanašnje izkušnje tudi vemo, da zdaj zapovedajoči evropski narodi, kakor so Angleži, Francozi itd., čeravno imajo osvobojenje zatiranih narodnosti vedno na jeziku, jarma svojega gospodstva inoplemenim svojim podložnikom vendar ne snamejo, ter vidimo, da poleg vseh lepih fraz za talijansko svobodo ne prestajajo Angleži Indije, jonskih otokov itd. angležiti, Francozi pa ne Elšana, Afrike itd. francoziti v kljub vsem glasnim, včasih kervavim protestom dotičnih narodov.

Al če bi se po Magjarih nam obetana ravnopravnost — znal bi mi kdo v besedo seči — v njihov zakonik s pristavkom vpisala, da se premena ne sme drugač, kakor samo z mejsobnim privoljenjem zgoditi: potlej bi se Slovanom pri Magjarih, ki se tako čversto pisanih zakonov deržé, ničesa ne bilo bati. Tako politikujejo dandanašnji mnogoteri na Hervaškem in Serbskem. Toda, če pomislimo, da je žalibog! slovanskih odpadnikov po vseh ogersko-slovanskih zemljah že zdaj toliko, da skor ne vemo, ali je magjarska ali narodna stranka večja, kaj še le bode, kadar Magjari oblast v roko dobijo; ali ne bodo mogli tedaj, rekel bi, igranje, iz Slovanov samih dovolj tacihi ljudi izbrati, ki bodo po želji svojih gospodov za vsako premeno temeljnih zakonov pripravni?

Kaj je tedaj nam avstrijskim Slovanom v takih okolnostih storiti? Odgovor je: „Uzderžimo Avstrijo na terdnih nogah; ne udajmo se stvorbi „Magjarorsaga“ po nobeni ceni!“

Al poreče kdo: „Avstrija nas je germanizirala, in tudi še zdaj imajo Nemci večino“. Res je, in da bi tako ne bilo! Avstrija je sistemo ponemčevanja večkrat poskušala. Še nas bridko skelijo rane, ki nam jih je ta sistema sekala; pa tudi Avstrija čuti prokletstvo svojega nečloveškega ravnanja. Mi je o tem početju ne zagovarjamo. Vendar, kjer je treba trezno misliti, tam mora strast molčati. Le samo za tega voljo, da se nam serce z Avstrijo lože pomiri, pokažemo, da ona v potujčevanju narodov ni bila še najhuja. Prašamo: kateri gospodujoči narod, odkar povestnica pametuje, ni svoje narodnosti svojim podložnikom narival? Niso li že stari Gerki skoraj po celem, tadaj znanem svetu svoje naselbine pošiljali, in povsod barbore gerčili? Niso li Rimljani vse podveržene si pokrajine skoro do čistega polatinili? Kdo ne vé, kaj so v novejem veku nemški cesarji s severnimi Slovani, Španjolci z Amerikanci počenjali? Od Angležev in Francozov smo že gori govorili. Avstrija je tedaj grešila, kakor vsi drugi gospodovavci prejšnih in zadnjih časov; al gledé na vspeh, moramo spoznati, da je avstrijsko ponemčevanje še najmanj škode napravilo. Iz povestnice znamo, da kar je v Avstrii Slovanov ponemčenih, kakor na priliko, na Koroškem, gorujem Štajarju, v nadvojvodini avstrijski, zgodilo se je vse to v predavstrijski dōbi, za starih bavarskih vojvodov in starofranških kraljev. Avstrijska vlada je kosoze razterganega slovanskega zemljišča spet zbrala, in pod eno vlado združila. Pomislimo samo mi Slovenci, kako smo bili v srednjem veku razdrobljeni, in med celjske, koroške, štajarske, furlanske, tiroljske, oglejske, isterske in Bog vé še kakošne, grofe, škofe, patrijarhe itd. porazdeljeni. Avstrijska vlada nas je po tisučletni borbi spet Slovence, Čehe, Slovake, Hervate, ter mnogo Poljakov, Rusinov in Serbov v eno družvo spravila. Ako pa avstrijska germanizacija dozda, ko nismo imeli ne dostojne narodne svesti, ne zakona, kateri bi nas branil, narodnosti naše ni zaterla, česa se imamo odslej bati, ko smo se zaznali; ko na svoje pravice pazimo in možake imamo, ki nam jih neprestrašeno branijo; ko nam temeljni državni zakoni narodnost zagotovljajo; ko imamo v deželnih in državnih zborih priliko, za svojo pravico glas povzdigniti? Kar se pa sedanje nemške večine v zastopniških zborih tiče, to odgovarjamo, da so Nemci poleg statistike Avstrii proti Slovanom v naravni manjšini; da

njihova sedanja nekaka večina prihaja od tod, ker še zmirom mnogo slovanskih odpadnikov ž njimi vleče, ker se jim niso še oči odperle, da bi vidili svoj narod in so edino le zamaknjeni v ptujo „kulturo“. Toda bode li to vedno tako? Mislimo, da ne; ker ako se ozremo na preteklih 20 let, opazujemo, da se Slovani, v kljub vsem nemškutarskim overam, od leta do leta bolje zavedajo. Ako je pa to tako, to se mora broj slovanskih renegatov od leta do leta bolj manjšati, broj rodoljubov pa rasti, tako, da v nekaj letih po čisto naravnem potu nemška nenaravna večina prestati, in naša množina prevagati mora. Sej Avstrija v drugi ko resnično ustavni obliki dandanašnji obstati ne more, ker izvzemši Rusko in Turško ni zdaj v celi Evropi nobene večje neustavne deržave več, in tudi dvomiti ni, da se tudi te poslednje dve ne bote mogle dolgo duhu časa protiviti. Ako pa Avstrija ustavna ostane, kar ne dvomimo, ker drugače biti ne more (naj se napenjajo rakovci kakor hočejo), to se poleg tega, kar smo rekli, za naše narodno bitje nimamo ničesa bati. Naše gêslo bodi tedaj: „Ustavna Avstrija!“ To je nam po višjem Bogu odkazano polje, na katerem ko Slovani napredovati moremo. Pogubneja je za nas vsaka druga politiška kombinacija. Obstanek Avstrije nam bodi tedaj pravilo, in pri tem naj nas vodi starodavna prislovica, ki si jo je tudi unidan „Ost u. West“ napisal na čelo nekega sostavka: „V necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus charitas“.

Nove slovenske pesmi.

Riharjeve pesmi.

Sicer sta že „Danica“ in „Učiteljski tovarš“ omenila novih napevov k pesmam od Matere Božje, ki so delo prebistre glave našega slovečega mojstra čast. g. Riharja, in se, tiskane na 8 polah, ali pri njem samem ali pa pri Kremžerji, pōla po 25 n. kr., dobivajo. Dasiravno njih priporočilo bolj v imenovana lista spada, vendar dovolite še vé, ljube „Novice“! tem mojim versticam malo prostorčka, ker vas ne razveseli zeló le vsaka slovenska kresničica, temuč, ker vé tudi najdlé romate križem po slovenski zemlji, in tedaj povejte vsem pevcom, zlasti šolskim učnikom in častiti duhovščini, ne le to, da je dosti, če jim je ime Rihar-jevo na čelu, temuč tudi pristavite, da družega gospod Riharja, kar zadeva cerkveno petje, ne bomo kmali spet imeli, ker njegovi napevi gotovo prekosé pesme same. Bila bi toraj velika škoda, ako bi gospodu obilni trud še tiskarnih stroškov ne povračal, ker bi ga to sčasoma primoralo omolkniti. Naj me pri tem nihče ne zavračuje, da je lakomen svojega dobička, zakaj dozdanja skušnja spričuje nasprotno, česar pa pri njegovih okoliščinah gotovo nobeden ne more od njega tirjati. Potem takem, gospodje, ki radi segate po pesmih, če se vam le na vse gerlo oglašajo, naj si bodo tudi vrabčevo žvergoljenje, sezite toliko bolj z veseljem po gosp. Riharjevih pesmih, ki so slavčevi mili glasovi! Ravno to zadeva njegove latinske kvartete, ki še vedno v predalu zaperti kličejo: „Otmite nas!“

Prijatelj domovine.

Slovenske zdravice. II. zvezek. Zložil Juri Fleišman. Natisnil J. Blaznik v Ljubljani. Založil Giontini.

Zopet leži pred nami snopič dvanajsterih pesem, katerim — razun dveh — je marljivi gosp. Fleišman sam napeve zložil, večidel pa tudi besede. Ze unkrat smo rekli, da se celó natanko ne dá soditi cena pesem, dokler je ne slišiš ravno tako izpeljane, kakor jo je zložitelj namenil. Tedaj moremo tudi pri teh pesmah le o glavnem duhu napevo svojo misel izreči.

Zbirka ta je v napevih še mičnejša od perve. Na čelo vseh postavimo „Najlepši“, ki globoko v serce sega, ker prav iz serca izhaja. Prav lepa je tudi „Vinogradniki“, le da na neko znano popotnico opominja. Ravno tako prav